

Miðvikan

Feigdartúrurinn við Lillie í 1949

Tað eru nógvar vanlukkur hendar føroyskum fiskimonnum, sum ikki er skrivað nakað um. Ein var við Lillie í 1949, tá ið tveir ungir dreingir druknaðu. Byrger Heinesen var við Lillie hetta árið

Lillie, ein kend skonnart hjá Kjølbro

Byrger fekk eina ógvisluga byrjan á sínum sjólívið

Byrger er sonur Borghild og Jákup Andreas Heinesen, kendur skipari á Pride. Í hesi Miðvikuni greiðir hann frá sínum fyrsta ári til skips, sum var merkt av óhappum. Byrger hevur aftrað seg fyri at greiða alment frá hesum fyrr. Men hinvegin mátti ásannast, at slíkar hendingar eiga at vera varðveittar fyri eftirtíðini.

Byrger: Spádd vóru trý óhapp

Eg fór í 1949 við Lillie sum messu-drongur. Vit vóru 29 mans við. Fyrsta túrin fóru vit á Suðurlandið á snørisveiðu í sjálvdrátti. Lillie var ein skonnart, sum Kjølbro keypti í 1929 saman við Malvinus í Vátuft. Hon tók 1.100 skippund. Skipari var Sigmund í Kunoy, Sigmund Heinesen.

Túrurinn var merktur av trupuleikum frá byrjan av. Vit fóru avstað 18. mars. Tað gjørdist eitt rættiligt ódnarveður, kavarak og stormur høgt. Øll skipini, sum vóru á veg til Íslands, vendu aftur. Men Lillie steðgaði upp, tí vit fingi aksilskaða. Men aksilin var gjørdur so mikið aftur, at vit kundu sjálvir sigla aftur til Føroya, higar vit komu 20. mars. Farið var avstað aftur, tá ið tað víðraði.

Henda túrin vórðu vit eitt kvøldið yvirsigldir av Knørri av Strondum. Eg var inntørnaður. Tað vóru hinir eisini, eftir at teir vóru

lidnir at reinsa veiðuna fyri dagin.

Knappliga hoyrði eg ein so ógvusligan gang og loypu upp. Tá fer Knørrur drívandi aftur við borðinum á Lillie. Hann hevði rent sprytið gjøgnum bjargingarbátin hjá okkum, sum stóð á dekkinum har frammi.

Hinir komu eisini beinanvegin upp á dekkið. Tey eydnaðist sjei monnum at bjarga sær umborð á Knørr, áðrenn hon fór aftur við borðinum. Men hetta kundi eisini endað galið. Tveir av monnunum hingu í fyrsta umfari í sprytinum á Knørri, sum enntá var avisað!

Tað kom panikkur í umborð hjá okkum. Nú høvdu vit bara ein lítla ritubát eftir sum bjargingarbát. Allir hildu til henda bátin, tí vit óttaðust, at Lillie fór at søkka, men hvat skuldi ritubáturin gjørt við 22 mans?

Maskinmeistarin, Meinhard Eliassen, var ein róligur maður. Hann fór niður í maskinrúmið at vita, um sjógvur var komin í skipið. Tá ið hann kom upp aftur og segði, at skipið ikki lak, blivu vit róligrir.

Tá var veðrið blivið so ringt, at vit máttu fara inn undir land fyri at fáa teir sjei menninar av Knørri umborð aftur til okkara.

Tá sigur Sigmund Brest, sum var skúvoyingur, við meg, at hetta er fyrsta óhapp í ár, men hetta verður ikki tað síðsta. Tað verða trý óhapp, áðrenn árið er farið.

Christian Hendriksen og Hemming í Innarustovu fingi ikki langt liv lagað.

Hetta kom eisini at vera so.

Mitt á túrinum fóru vit undir Vestmannaoyggjarnar at kroka, og vit ankraðu út fyri havnini. Tað var ódnarveður, vindstyrki 12, sum svarar til 33 m/s.

Hetta var um døgurðatið, og menninir skaffaðu. Tá ið eg kom upp við ruskinum frá døgurðanum at koyra fyri borð, siggi eg, at nú kemur trolarin Vitin úr Fuglafirði stevnætt inn móti bakborðssíðu hjá okkum og sleppur ankarinum niður. Eg siggi, at her blívur galið og rópi niður í lugarið: "Vitin á borði".

Tá skiparin, Sigmundur, kom uppá dekkið, hoyra vit skiparan á Vitanum, Sigurd Simonsen, sum stóð í stýriborðsrútinum, rópa, um

vit ikki kundi bakka. Tá svaraði okkara skipari: "Vit liggja við tveimum ankarum úti, so tað er eingin kjansur at bakka."

Tað endaði við, at Vitin rendi inn í sprytið hjá okkum, sum skræddi posabummin á Vitanum niður.

Sprytið hjá okkum fekk skaða, so vit fóru inn í Vestmannaoyggjar at umvæla skaðan. Sprytið varð tikið burtur, tá vit komu heim. Hetta var so annað óhappið.

Feigdartúrurinn

Vit gjørdur so túrin lidnan og fóru til Grønlands fyrst í juni mánað at rógva út við bátum. Tað vóru fyra maskinbátar við. Manning á hvørjum báti var tríggir menn,

sum so landaðu fiskin til Lillie, har fiskurin var flaktur og saltaður. Við vóru framvegis 29 menn. Manningin skiftist um at vera í bátunum og umborð á Lillie.

Tá var ikki so lætt at fáa útgerð í Grønlandi, so hon mátti mest sum øll takast við úr Føroyum. Skipið var tí fult av olju, eisini í tunnum á dekkinum, umframt salt og onnur útgerð. Í Grønlandi var partur av saltinum og oljuni lagt uppá land, so tað kundi vera meira arbeiðsligt umborð. Aftaná einar 14 dagar, kundi hetta so takast umborð aftur, og fiskin, sum vit høvdu fingið, koyrdu vit uppá land.

Á ferðini yvir henda túrin hevði kokkurin, Tummas Samuelson, undir Húsinum í Leirvík, ein sjáldsaman drey. Hann fortaldi mær, at hann droymdi, at hann fylgdi trimum kistum til gravar. Men tá tey komu í kirkjugarðin, fór tann eina kistan upp eftir enda, og ein maður kom úr kistuni. Tummas var sagdur at vera sera sannandroymdur.

Tað var vist annan dagin vit fiskaðu, tá hendi triðja vanlukkan, sum var spádd okkum. Tað var hampiligt veður fyrst uppá dagin. Bátarnir fóru hvør í sína ætt, tá ið teir fóru til fiskiskap. Vit royndu við línu, og hvør bátur hevði fyra stammar. Vit komu allir umborð aftur at fáa okkum kaffi, meðan línin stóð. Hýrurinn var góður.

Vit fóru so avstað aftur at draga.